

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 2179/98/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24ης Σεπτεμβρίου 1998

περί αναθεώρησης του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με την πολιτική και τη δράση για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη «Στόχος η αειφορία»

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130 Σ παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο, την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽²⁾, τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁽³⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 189 Β της συνθήκης⁽⁴⁾ και υπό το φως του κοινού κειμένου που εγκρίθηκε από την Επιτροπή συνδιαλλαγής στις 29 Ιουνίου 1998,

Εκτιμώντας:

- (1) ότι η Επιτροπή ενέκρινε στις 18 Μαρτίου 1992 το πρόγραμμα πολιτικής και δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη «Στόχος η αειφορία», (εφεξής «το πρόγραμμα»):
- (2) ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του, στο ψήφισμα της 17ης Νοεμβρίου 1992⁽⁵⁾, για τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζονται στο πρόγραμμα:
- (3) ότι η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ενέκρινε, στη γνώμη που εξέδωσε την 1η Ιουλίου 1992, τις αρχές και την κατεύθυνση του προγράμματος:
- (4) ότι το Συμβούλιο και οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνελθόντες στα πλαίσια του Συμβουλίου ενέκριναν, στο ψήφισμα της 1ης

Φεβρουαρίου 1993⁽⁶⁾, τη γενική προσέγγιση και στρατηγική του προγράμματος:

- (5) ότι, παρόλο που πολλά μέτρα και δράσεις του προγράμματος έχουν ως χρονικό ορίζοντα το 2000, το πρόγραμμα προβλέπει την αναθεώρησή του εντός του 1995·
- (6) ότι αφότου θεσπίστηκε το πρόγραμμα σημειώθηκαν ορισμένες εξελίξεις που συνδέονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη, όπως η έγκριση του προγράμματος δράσης «21ος αιώνας» ως αποτέλεσμα της συνδιάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον και την ανάπτυξη, και η έκδοση από την Επιτροπή του Λευκού Βιβλίου για την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση·
- (7) ότι η αναθεώρηση πρέπει επίσης να αναφέρεται στις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί και στα συμπεράσματα που ενεκρίθησαν ως αποτέλεσμα των διαφόρων διεθνών διαδικασιών·
- (8) ότι ένας από τους στόχους τους οποίους πρέπει να επιδιώκει η κοινοτική πολιτική για το περιβάλλον κατ' άρθρο 130 Ρ της συνθήκης είναι η προστασία της ανθρώπινης υγείας·
- (9) ότι η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την προσχώρηση των τριών νέων κρατών μελών, της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, δημιουργεί νέες περιβαλλοντικές προκλήσεις για την Ένωση· ότι η Κοινότητα δεσμεύθηκε να επανεξετάσει ορισμένες διατάξεις της περιβαλλοντικής της νομοθεσίας μέχρι το τέλος της μεταβατικής περιόδου βάσει της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, λαμβάνοντας υπόψη τις αυστηρότερες προδιαγραφές που μπορούν να επιτευχθούν στα νέα κράτη μέλη σύμφωνα με τη συνθήκη και τονίζοντας τη μεγάλη σημασία του να προωθηθεί ένα υψηλό επίπεδο υγείας, ασφάλειας και περιβαλλοντικής προστασίας στο πλαίσιο της κοινοτικής δράσεως·

⁽¹⁾ ΕΕ C 140 της 11. 5. 1996, σ. 5 και ΕΕ C 28 της 29. 1. 1997, σ. 18.

⁽²⁾ ΕΕ C 212 της 22. 7. 1996, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C 34 της 3. 2. 1997, σ. 12.

⁽⁴⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 1996 (ΕΕ C 362 της 2. 12. 1996, σ. 112), κοινή θέση του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 1997 (ΕΕ C 157 της 24. 5. 1997, σ. 12) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Ιουλίου 1997 (ΕΕ C 286 της 22. 9. 1997, σ. 208). Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Ιουλίου 1998 (ΕΕ C 292 της 21. 9. 1998) και απόφαση του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 1998.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 337 της 21. 12. 1992, σ. 34.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 138 της 17. 5. 1993, σ. 1.

- (10) ότι πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της αναθεώρησης που διεξήχθη από την Επιτροπή με στόχο την απόκτηση πληροφοριών για την πρόοδο που σημειώθηκε και τα εμπόδια στην εφαρμογή του προγράμματος·
- (11) ότι ως συμβολή στη διαδικασία αναθεώρησης ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος παρουσίασε στις 10 Νοεμβρίου 1995 μια ενημερωμένη έκθεση για την κατάσταση του περιβάλλοντος, όπου έγινε σαφές ότι, χωρίς πρόσθετα μέτρα, δεν θα επιτευχθούν σε ορισμένους τομείς οι στόχοι που καθορίστηκαν το 1992 για το έτος 2000·
- (12) ότι η Επιτροπή παρουσίασε τον Ιανουάριο του 1996 μια έκθεση προόδου σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος·
- (13) ότι η γενική στρατηγική, οι στόχοι και οι ενδεικτικές δράσεις του αρχικού προγράμματος εξακολουθούν να ισχύουν και ότι το πρόγραμμα αποτελεί κατάλληλη αφετηρία για την εφαρμογή του προγράμματος δράσης «21ος αιώνας» από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη·
- (14) ότι η βασική στρατηγική του προγράμματος αποσκοπεί στην πλήρη ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών και άλλων συναφών πολιτικών μέσω της ενεργού συμμετοχής των κύριων κοινωνικών φορέων στη διεύρυνση και εμπέδωση του φάσματος των μέσων, ώστε να επιτευχθεί η αλλαγή της συμπεριφοράς·
- (15) ότι τα συμπεράσματα της έκθεσης προόδου καταδεικνύουν ότι έχει συντελεστεί πρόοδος σε ορισμένα ζητήματα αλλά και ότι πολλά απομένει ακόμα να γίνουν προς την κατεύθυνση της βιωσιμότητας·
- (16) ότι στην έκθεση προόδου προσδιορίζονται οι βασικές προτεραιότητες που είναι αναγκαίες ώστε να δοθεί μεγαλύτερη ώθηση στη διαδικασία της βιώσιμης ανάπτυξης, και ότι η Κοινότητα θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της σε πέντε βασικές προτεραιότητες και πέντε άλλα θέματα για την υποστήριξη της εφαρμογής του προγράμματος·
- (17) ότι ο σκοπός, οι στόχοι, οι δράσεις και τα χρονοδιαγράμματα που εμφανίζονται στο πρόγραμμα αποτελούν ένα χρήσιμο πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης· ότι πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι προτεραιότητες που καθορίζονται στο πρόγραμμα θα τύχουν αποτελεσματικής εφαρμογής· ότι η δραστηριότητα και η ανάπτυξη δεν θα αποκτήσουν αειφόρο χαρακτήρα κατά τη διάρκεια λειτουργίας του παρόντος προγράμματος· ότι, ως εκ τούτου, θα απαιτηθούν επιπροσθέτως προοδευτικοί στόχοι προτεραιότητας και συγκεκριμένα μέτρα για την περίοδο μετά το 2000 προκειμένου να διατηρηθεί η κεκτημένη ταχύτητα της κοινοτικής δράσεως·
- (18) ότι κατά την υλοποίηση του γενικού προγράμματος δράσης η Κοινότητα ενεργεί μέσα στα όρια των αρμοδιοτήτων της· ότι στο ψήφισμα της 1ης Φεβρουαρίου 1993, το Συμβούλιο και οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών καλούν την
- Επιτροπή να υποβάλει κατάλληλες προτάσεις για την εφαρμογή του προγράμματος στο θαλάσσιο που αφορά δράση σε κοινοτικό επίπεδο·
- (19) ότι η παρούσα απόφαση δεν πρέπει να προδικάζει τη νομική βάση των μέτρων τα οποία, ενώ συμβαδίζουν με τους στόχους των δράσεων που προβλέπει η παρούσα απόφαση, θεσπίζονται στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής πολιτικής και άλλων κοινοτικών πολιτικών·
- (20) ότι η περαιτέρω ενσωμάτωση των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας σε άλλους τομείς πολιτικής θεωρείται καθοριστικό στοιχείο για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης· ότι, κατά την εκτέλεση της προσέγγισης που καθορίζεται στο πρόγραμμα, η ανάγκη ενσωμάτωσης περιβαλλοντικών παραμέτρων στην κοινοτική πολιτική και δράση θα πρέπει να λάβει πιο λειτουργική μορφή· ότι, για το σκοπό αυτό, προσδιορίστηκαν ορισμένες προτεραιότητες όπου μπορεί να αναληφθεί αποτελεσματικότερα δράση σε κοινοτικό επίπεδο, σε συνάρτηση με τους τομείς-στόχους της γεωργίας, των μεταφορών, της ενέργειας, της διομηχανίας και του τουρισμού·
- (21) ότι η διεύρυνση του φάσματος των μέσων αποδείχθηκε δυσκολότερη απ' ό,τι αναμενόταν ότι είναι αναγκαία η ανάπτυξη και εφαρμογή και άλλων μέσων για τη συμπλήρωση της νομοθεσίας ώστε να υπάρξουν ουσιαστικές αλλαγές στις σημερινές τάσεις και πρακτικές για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τηρουμένης της επικουρικότητας· ότι απαιτείται, για το σκοπό αυτό, αφενός να αναπτυχθούν περαιτέρω κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα βασισμένα στην αγορά καθώς και άλλα οικονομικά και οριζόντια μέσα και, αφετέρου, να γίνεται ορθότερη χρήση των κοινοτικών χρηματοδοτικών μηχανισμών ως μέσο για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης· ότι η Επιτροπή έχει προωθήσει προτάσεις για μεταρρύθμιση της κοινής αγροτικής πολιτικής στις οποίες προβλέπονται, συγκεκριμένα, αυξημένα οικονομικά κίνητρα για τη λήψη αγροπεριβαλλοντικών μέτρων καθώς και η δυνατότητα για τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν με τα κατάλληλα μέσα την τήρηση των διατάξεων για το περιβάλλον των κοινών οργανώσεων αγορών·
- (22) ότι είναι αναγκαία η καλύτερη εφαρμογή και επιβολή των περιβαλλοντικών μέτρων, γεγονός που απαιτεί την ανάληψη δράσης σε όλα τα επίπεδα της αλυσίδας των ρυθμιστικών διατάξεων·
- (23) ότι η επικοινωνία, η ενημέρωση, η εκπαίδευση και η κατάρτιση είναι ζωτικής σημασίας για να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα και την αλλαγή της συμπεριφοράς σε όλους τους τομείς της κοινωνίας·
- (24) ότι η Κοινότητα έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη διεθνή δράση για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη· ότι είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστούν οι διεθνείς προκλήσεις, ειδικότερα το ενδεχόμενο προσχώρησης των συνδεδεμένων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της Κύπρου,

η ανάγκη ενίσχυσης της συνεργασίας με τις χώρες της Μεσογείου και τις χώρες της Βαλτικής Θάλασσας, η ανάγκη συνέχισης της διαδικασίας που ξεκίνησε από τη συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον και την ανάπτυξη, καθώς και των συζητήσεων για το εμπόριο και το περιβάλλον·

- (25) ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση της βάσης της περιβαλλοντικής πολιτικής με τη μορφή αξιόπιστων και συγκρίσιμων δεδομένων, στατιστικών και δεικτών, και μεθόδων για την εκτίμηση του κόστους και των ωφελειών που μπορούν να προκύψουν από τη δράση ή τη μη δράση·
- (26) ότι είναι αναγκαίο να αναπτυχθούν περαιτέρω οι προσεγγίσεις που μπορούν να προωθήσουν διώσιμα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης, και να προωθηθεί η βέλτιστη χρήση νέων τεχνικών και τεχνολογιών·
- (27) ότι είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί περαιτέρω η ιδέα της συνυπευθυνότητας, ιδίως μέσω της ενίσχυσης του διαλόγου με τους ενδιαφερόμενους φορείς και της συμμετοχής τους στην προετοιμασία των πολιτικών και των δράσεων της Κοινότητας·
- (28) ότι η κοινοτική στήριξη μπορεί να συμβάλει στη διαμόρφωση πιο συνεκτικών και συντονισμένων προσεγγίσεων όσον αφορά τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο σχετικά με θέματα ζωτικής σημασίας για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης και να τονώσει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών·
- (29) ότι η Κοινότητα θα αναπτύξει περαιτέρω τις πολιτικές της όσον αφορά τα περιβαλλοντικά θέματα που καλύπτονται από το πρόγραμμα με βάση υψηλά πρότυπα περιβαλλοντικής προστασίας, και ότι θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις δράσεις που μπορούν να αναληφθούν αποτελεσματικότερα σε κοινοτικό επίπεδο,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ:

Άρθρο 1

Η Κοινότητα επιβεβαιώνει την προσήλωσή της στη γενική προσέγγιση και τη στρατηγική του προγράμματος «Στόχος η βιωσιμότητα», το οποίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 18 Μαρτίου 1992, έτυχε θετικής υποδοχής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμα της 17ης Νοεμβρίου 1992 και εγκρίθηκε με το ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου την 1η Φεβρουαρίου 1993. Τα κοινοτικά όργανα, τα κράτη μέλη, οι επιχειρήσεις και οι πολίτες ενθαρρύνονται να αναλάβουν τις ευθύνες τους, να διαδραματίσουν πλήρως το ρόλο τους στη συνεχιζόμενη εφαρμογή του προγράμματος και να επιδιώξουν την επιτάχυνση της διαδικασίας.

Για να επιταχυνθεί η επίτευξη των στόχων και να εξασφαλιστεί η βέλτιστη υλοποίηση του προγράμματος, λαμβανομένης υπόψη της έκθεσης προόδου της Επιτροπής για την υλοποίηση του προγράμματος καθώς και της ενημερωμένης

έκθεσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος, η Κοινότητα θα εντείνει τις προσπάθειές της σε πέντε βασικές προτεραιότητες και σε πέντε άλλα θέματα που θα δώσουν πρόσθετη ώθηση στην εφαρμογή του προγράμματος, επιδιώκοντας παράλληλα ένα υψηλό επίπεδο προστασίας και λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές ενδοκοινοτικές ιδιαιτερότητες.

Πέρα από αυτές τις ειδικές προτεραιότητες, η Κοινότητα θα συνεχίσει εντατικά την υλοποίηση όλων των λοιπών δράσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του προγράμματος.

Για την εφαρμογή του προγράμματος, η Κοινότητα ενεργεί μέσα στα όρια των αρμοδιοτήτων της. Η παρούσα απόφαση δεν πρέπει να προδικάζει τη νομική βάση των μέτρων τα οποία, ενώ συμβαδίζουν με τους στόχους των δράσεων που προβλέπει η παρούσα απόφαση, θεσπίζονται στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής πολιτικής και άλλων κοινοτικών πολιτικών.

Στο τέλος του προγράμματος δράσεως, η Επιτροπή θα υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συνολική αξιολόγηση της εφαρμογής του προγράμματος, δίδοντας ιδιαίτερη προσοχή σε κάθε απαραίτητη αναθεώρηση και ενημέρωση των στόχων και των προτεραιοτήτων του η οποία θα συνοδεύεται, όπου κριθεί αναγκαίο, από προτάσεις για τους στόχους προτεραιότητας και τα απαραίτητα μέτρα για την περίοδο μετά το 2000.

ΤΜΗΜΑ 1

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 2

Ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων σε άλλες πολιτικές

Η Κοινότητα θα αναπτύξει βελτιωμένες και συνεκτικότερες προσεγγίσεις για την ενσωμάτωση των απαιτήσεων προστασίας του περιβάλλοντος σε άλλους τομείς πολιτικής, διευκολύνοντας τη διαδικασία προς τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Για το σκοπό αυτό, σε ό,τι αφορά τους τομείς-στόχους του προγράμματος, η Κοινότητα θα εστιάσει τις προσπάθειές της στις παρακάτω προτεραιότητες, όπου μπορεί να αναληφθεί αποτελεσματικότερη δράση σε κοινοτικό επίπεδο.

1. Στο γεωργικό τομέα, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:

- α) καλύτερη ενσωμάτωση των πολιτικών της αγοράς, της αγροτικής ανάπτυξης και του περιβάλλοντος προκειμένου να εξασφαλισθεί μια βιώσιμη γεωργία ιδίως στο πλαίσιο της διεργασίας μεταρρύθμισης που προωθήθηκε με τις προτάσεις της Επιτροπής Ατζέντα 2000 διά των ακόλουθων μέσων:

- της ένταξης περιβαλλοντικών απαιτήσεων στη γεωργική πολιτική και της λήψης των κατάλληλων μέτρων για να διασφαλισθεί η επίτευξη συγκεκριμένων περιβαλλοντικών στόχων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής,

— εξέταση του κατά πόσον είναι δυνατό να ενσωματωθούν πρόσθετες περιβαλλοντικές παράμετροι στις γεωργικές πολιτικές.

Όλα τα μέτρα πρέπει να περιλαμβάνουν προσήκουσες υποχρεώσεις ελέγχου, υποβολής εκθέσεων και αξιολόγησης·

β) τακτική υποβολή εκθέσεων και συλλογή συγκρίσιμων στοιχείων σχετικά με τις πιέσεις και τις επιπτώσεις που συνεπάγονται οι γεωργικές πρακτικές, όπως η χρήση λιπασμάτων και παρασιτοκτόνων, για το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα, καθώς και στοιχείων για την ποιότητα και τη χρήση του ύδατος και τη χρήση του εδάφους·

γ) προώθηση της βιώσιμης γεωργικής παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των ολοκληρωμένων τεχνολογιών διαχείρισης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, της βιολογικής γεωργίας και, ενδεχομένως, των μεθόδων εκτατικής παραγωγής, (οι οποίες, επί παραδείγματι, σέβονται τη βιοποικιλότητα), σε στενή συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς. Η Κοινότητα θα συνεχίσει να ενθαρρύνει την ανάπτυξη τοπικών πρωτοβουλιών και να μεριμνά για τη διάδοση των συναφών πληροφοριών·

δ) περαιτέρω ανάπτυξη ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη μείωση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον από τη χρήση φυτοφαρμακευτικών προϊόντων και παρασιτοκτόνων, καθώς και λεπτομερέστερων διατάξεων σχετικά με την διάθεση και πώληση των ουσιών αυτών, και περιορισμός της χρήσης και, ενδεχομένως, υποκατάσταση των πλέον επικίνδυνων φυτοφαρμακευτικών προϊόντων και παρασιτοκτόνων·

ε) περαιτέρω επεξεργασία σφαιρικών προσεγγίσεων της αγροτικής ανάπτυξης, που να λαμβάνουν υπόψη τις περιβαλλοντικές παραμέτρους και τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας, μέσω, μεταξύ άλλων, της παρακολούθησης και του συντονισμού των διαφόρων μέσων άσκησης της σχετικής πολιτικής·

στ) εξέταση μέτρων για την ενσωμάτωση του περιβαλλοντικού κόστους στο κόστος των γεωργικών προϊόντων και διαδικασιών παραγωγής.

Η Κοινότητα επιδιώκει τη βελτίωση του συντονισμού και της συνοχής των δράσεων και πολιτικών που έχουν επιπτώσεις στα δάση, με σκοπό να διευκολύνει τη διαχείριση (στην οποία περιλαμβάνεται η αναδάσωση και η πυροπροστασία), τη διατήρηση και τη βιώσιμη ανάπτυξή τους και να ανταποκριθεί στις διεθνείς εξελίξεις όσον αφορά τα δάση.

2. Στον τομέα των μεταφορών, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:

α) να θεσπιστούν ακόμη πιο αυστηρές διατάξεις για τις εκπομπές καυσαερίων και το θόρυβο που προκαλούν τα οδικά οχήματα και τα τροχοφόρα μηχανήματα και, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές εξελίξεις σε διεθνές επίπεδο, τα αεροσκάφη, καθώς και για την ποιότητα των καυσίμων, να αναληφθεί δράση για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από τα οδικά οχήματα, ιδίως με την προώθηση της χρήσης οχημάτων χαμηλής κατανάλωσης και τεχνολογιών περιορισμού

των εκπομπών, και να ενισχυθούν οι κοινοτικές διατάξεις όσον αφορά τον έλεγχο και τη συντήρηση των οχημάτων·

β) να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στους παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση στον τομέα των μεταφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές καταστάσεις που επικρατούν στις διάφορες περιοχές της Κοινότητας, μέσω:

— της ανάπτυξης και προώθησης μέτρων καλύτερου συνυπολογισμού του εξωτερικού κόστους στις τιμές των μεταφορών, ιδίως για τα λιγότερο φιλικά προς το περιβάλλον μέσα μεταφοράς, ως προϋπόθεση για να επηρεάζονται οι επιλογές των χρηστών ώστε να επιτευχθεί ένα επίπεδο ζήτησης στον τομέα των μεταφορών, το οποίο να ανταποκρίνεται περισσότερο στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης,

— της προώθησης μιας συνεκτικότερης πολιτικής μεταφορών, με την οποία να βελτιώνεται η οικονομική αποτελεσματικότητα του τομέα των μεταφορών και οι παράμετροι που αφορούν το περιβάλλον, την ασφάλεια και τη δυνατότητα πρόσβασης, προωθώντας, μεταξύ άλλων, την καλύτερη ολοκλήρωση του σχεδιασμού στον τομέα της χωροταξίας και των μεταφορών, καθώς και μέτρα διαχείρισης της ζήτησης, όπως είναι η χρήση της τηλεματικής,

γ) να επιδιωχθούν οι κοινοτικοί στόχοι όσον αφορά τον περιορισμό των ανισορροπιών μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς και την ενθάρρυνση των φιλικότερων προς το περιβάλλον τρόπων μεταφοράς, ιδίως μέσω:

— της ανάπτυξης πιθανών μεθόδων στρατηγικής αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, καθώς και πιθανών μεθόδων συστηματικής ανάλυσης όλων των συναφών τρόπων μεταφοράς, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη σύνδεσης όλων των κρατών μελών και περιφερειών εντός του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και, ειδικότερα, την ανάγκη σύνδεσης των νησιωτικών, μεσόγειων και περιφερειακών περιοχών με τις κεντρικές περιοχές της Κοινότητας,

— της διερεύνησης των δυνατοτήτων χρησιμοποίησης της κοινοτικής χρηματοδότησης προς εξασφάλιση καλύτερης ισορροπίας μεταξύ των τρόπων μεταφοράς, διευκολύνοντας τις συνδυασμένες μεταφορές και τη δυνατότητα εναλλαγής των χρησιμοποιούμενων μέσων,

— της ανάπτυξης ενός πλαισίου για την επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων που θέτει η κυκλοφορία των βαρέων επαγγελματικών οχημάτων,

- της προώθησης της χρήσης φιλικότερων προς το περιβάλλον τρόπων μεταφοράς, π.χ. μέσω της ενθάρρυνσης των δημοσίων ή/και συλλογικών μεταφορών και των οχημάτων χαμηλής εκπομπής καυσαερίων.
3. Στον τομέα της ενέργειας, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:
- α) η προώθηση της αποδοτικής και ορθολογικής χρήσης της ενέργειας και η στήριξη της ανάπτυξης και της εφαρμογής τεχνολογιών και πρακτικών για την εξοικονόμηση ενέργειας, στις οποίες συγκαταλέγονται οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, μέσω καταλλήλων προγραμμάτων και μέτρων, μέτρων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, καθώς και ο καθορισμός κριτηρίων ελέγχου των επιδοτήσεων ώστε να αντισταθμιστεί ο αρνητικός αντίκτυπος που δημιουργούν ορισμένα κίνητρα·
 - β) η ενθάρρυνση της εφαρμογής μέτρων διαχείρισης της ζήτησης ενέργειας περιλαμβανομένων των μέτρων εξοικονόμησης της ενέργειας, του εσωεπιχειρησιακού καταλογισμού του εξωτερικού κόστους/ωφελείας, μέσω οικονομικών και άλλων μέτρων καθώς και του βελτιωμένου συντονισμού των πρωτοβουλιών ευαισθητοποίησης των καταναλωτών στα κοινοτικά προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας·
 - γ) η ενίσχυση ενεργειακά αποδοτικών προδιαγραφών για τις συσκευές και η αναγραφή της ενεργειακής αποδοτικότητας επί των συσκευών.
4. Στον τομέα της βιομηχανίας, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:
- α) η προώθηση της συνεχούς ανάπτυξης συστημάτων οικολογικής διαχείρισης από το βιομηχανικό τομέα και η ανάπτυξη προγραμμάτων για τη μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση της βιομηχανίας, ιδιαίτερα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), απέναντι στα περιβαλλοντικά ζητήματα, καθώς και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και τεχνικής στήριξης, καθώς και η επανεξέταση του συστήματος περιβαλλοντική διαχείρισης και ελέγχου·
 - β) η ανάπτυξη ενός πλαισίου για μία ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων με βάση τη διάρκεια ζωής τους, η οποία θα καλύπτει, μεταξύ άλλων, την περαιτέρω ανάλυση της διάρκειας ζωής, όσου συμπεριλαμβάνεται και η μείωση των παραγόμενων αποβλήτων, και θα λαμβάνει υπόψη τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά προκειμένου να προωθηθεί η ανάπτυξη καθαρότερων προϊόντων μέσω της ενσωμάτωσης του περιβαλλοντικού παράγοντα και της ελαχιστοποίησης της χρήσης μη αποικοδομήσιμων οργανικών ουσιών, βαρέων μετάλλων και ουσιών που επιφέρουν ανήκεστο βλάβη της υγείας·
 - γ) η βελτίωση της νομοθεσίας και άλλων μέσων όσον αφορά τον συνεκτικό και ολοκληρωμένο έλεγχο της ρύπανσης από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, η ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων για ένα συμπληρωματικό πλαίσιο ολοκληρωμένου ελέγχου της ρύπανσης για τις μικρότερες εγκαταστάσεις, στο οποίο θα λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα προβλήματά τους, και η ενθάρρυνση του καλύτερου εσωεπιχειρησιακού καταλογισμού του εξωτερικού κόστους·
 - δ) λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Μαΐου 1997 ⁽¹⁾ και το ψήφισμα του Συμβουλίου της 7ης Οκτωβρίου 1997 ⁽²⁾, που αφορούν αμφότερα την εφαρμογή και τήρηση της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα του περιβάλλοντος, η επεξεργασία σχεδίου για τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση αφενός της εφαρμογής όλων των κανονιστικών ρυθμίσεων για τη μείωση των βιομηχανικών ρύπων και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και, αφετέρου, της επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη τήρησής τους, εξασφαλίζοντας τη βέλτιστη ενσωμάτωση της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» στην κοινοτική νομοθεσία· στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν γνώση του Λευκού Βιβλίου που θα υποβάλει η Επιτροπή όσον αφορά την περιβαλλοντική ευθύνη·
 - ε) η ανάπτυξη δράσεων προκειμένου να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση της βιομηχανίας στα περιβαλλοντικά θέματα, όπως τα μέσα καλύτερης επιχειρηματικής ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης για τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, μεταξύ άλλων, με τη χρησιμοποίηση των εγγράφων EuroBAT, η διάδοση καθαρότερων τεχνολογιών καθώς και βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών·
 - στ) η διασαφήνιση του ορισμού των «οικο-επιχειρήσεων» και η διευκόλυνση της ανάπτυξής τους·
 - ζ) η έμφαση στα προβλήματα των ΜΜΕ όσον αφορά τα τεχνικά και οικονομικά αντικίνητρα στην ανάπτυξη και τη χρήση περιβαλλοντικώς καθαρών τεχνολογιών·
 - η) προώθηση αποτελεσματικών ελέγχων και, εκεί όπου υπάρχουν βιώσιμες και οικολογικά ενδεδειγμένες επιλογές, την εξάλειψη και απαγόρευση των ανθεκτικών οργανικών, ρυπογόνων ουσιών (POP) που είναι επιβλαβείς για το περιβάλλον και την υγεία λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στις σχετικές διαπραγματεύσεις διεθνούς επιπέδου·
 - θ) η ανάπτυξη και η εφαρμογή πολιτικών που να αποσκοπούν στη βιώσιμη βιομηχανική ανάπτυξη, πράγμα που απαιτεί τη διατύπωση της έννοιας της οικολογικής αποδοτικότητας και την εστίαση των προσπαθειών στις συμπράξεις μεταξύ κυβερνήσεων και βιομηχανίας, χρησιμοποιώντας το καινοτόμο δυναμικό της βιομηχανίας και τα κατάλληλα κίνητρα προς την πλευρά τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς.
5. Στον τομέα του τουρισμού, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:
- α) τακτική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις του τουρισμού στο περιβάλλον·

⁽¹⁾ ΕΕ C 167 της 2. 6. 1997, σ. 92.

⁽²⁾ ΕΕ C 321 της 22. 10. 1997, σ. 1.

- β) η στήριξη εκστρατειών ευαισθητοποίησης σε περιβαλλοντικά θέματα με στόχο να προωθηθεί η φιλική προς το περιβάλλον χρήση των τουριστικών δυνατοτήτων·
- γ) η προώθηση της εφαρμογής καινοτόμων ορθών πρακτικών, μεταξύ άλλων μέσω προτύπων πειραματικών σχεδίων στο πλαίσιο υφισταμένων χρηματοδοτικών μέσων και εφαρμόζοντας την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», στον τομέα της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης·
- δ) η διασφάλιση ότι τα διαρθρωτικά ταμεία συμβάλλουν στις αειφόρες μορφές τουρισμού σύμφωνα με:
 - τις απαιτήσεις που απορρέουν από τους κανονισμούς των διαρθρωτικών ταμείων συμπεριλαμβανομένης και κάθε ρύθμισης για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των επιχειρήσεων και
 - κάθε άλλη σχετική κοινοτική νομοθεσία όπως είναι τα μέτρα σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων·
- ε) η επιδίωξη της ενσωμάτωσης, εφόσον ενδείκνυται, του θέματος «περιβάλλον και τουρισμός» σε διεθνείς συμφωνίες.

Άρθρο 3

Διεύρυνση του φάσματος των μέσων

Η Κοινότητα θα αναπτύξει, θα εφαρμόσει ή άλλως θα ενθαρρύνει μια ευρύτερη δέσμη μέσων ώστε να επέλθουν ουσιαστικές αλλαγές στις σημερινές τάσεις και πρακτικές ως προς τη βιώσιμη ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της επικουρικότητας.

1. Όσον αφορά την ανάπτυξη, σε κατάλληλο επίπεδο, αποτελεσματικών μέτρων βασισμένων στην αγορά και άλλων οικονομικών μέτρων, ως μέσων εφαρμογής πολιτικής, ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί:
 - α) στη συνεκτίμηση του περιβάλλοντος·
 - β) στην εξέταση των εμποδίων όσον αφορά την εισαγωγή των οικονομικών μέτρων και στον εντοπισμό των πιθανών λύσεων·
 - γ) στην επιβολή περιβαλλοντικών εισφορών·
 - δ) στον εντοπισμό των επιδοτήσεων εκείνων που έχουν δυσμενή επίδραση στις πρακτικές βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης, με στόχο την επανεξέτασή τους·
 - ε) στην ενθάρρυνση της εφαρμογής της έννοιας της περιβαλλοντικής ευθύνης, σε επίπεδο κρατών μελών·
 - στ) στη σύναψη συμφωνιών επί εθελοντικής βάσεως με περιβαλλοντικούς στόχους, τηρουμένων των κανόνων του ανταγωνισμού·
 - ζ) στην ενθάρρυνση της χρήσεως φορολογικών μέτρων για την επίτευξη στόχων για την προστασία του περιβάλλοντος, εξετάζοντας, συν τοις άλλοις, ενδεχόμενες νομοθετικές πρωτοβουλίες στο πεδίο αυτό κατά τη διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος και συνεχίζοντας τη μελέτη σχετικά με τα πιθανά ευρύτερα οφέλη που προέρχονται από τους εν λόγω μηχανισμούς, ιδίως στο πλαίσιο των γενικών οικονο-

μικών στόχων της Κοινότητας, όπως είναι η απασχόληση, η ανταγωνιστικότητα και η ανάπτυξη.

2. Όσον αφορά τα οριζόντια μέσα, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:
 - α) εξέταση, συν τοις άλλοις υπό το πρίσμα της προτάσεως της 25ης Μαρτίου 1997 της Επιτροπής, σχετικά με την αξιολόγηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων για το περιβάλλον⁽¹⁾, με ποιον τρόπο είναι δυνατόν να αξιολογηθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των πολιτικών, σχεδίων και προγραμμάτων στις προτάσεις της Κοινότητας και της Επιτροπής για προγράμματα και, εφόσον απαιτείται, εκπόνηση κοινοτικών νομοθετικών πράξεων·
 - β) ανάπτυξη μεθόδων για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων και προγραμμάτων, και προώθηση της ανάπτυξης μεθόδων και υλικού κατάρτισης και καθοδήγησης για την εκτίμηση τόσο των έργων όσο και των σχεδίων και προγραμμάτων·
 - γ) εξέταση του ενδεχομένου να επεκταθεί το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης και ελέγχου και σε τομείς δραστηριοτήτων πέραν της μεταποιητικής βιομηχανίας·
 - δ) όπου απαιτείται, προώθηση της τυποποίησης σε σχέση με περιβαλλοντικά θέματα και ενίσχυση της ενσωμάτωσης των περιβαλλοντικών πτυχών στην κατάρτιση βιομηχανικών προτύπων·
 - ε) ανάπτυξη κριτηρίων για την εκτίμηση του κατά πόσον οι υφιστάμενες κοινοτικές πολιτικές και μέσα, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης, συμβιβάζονται με τις απαιτήσεις της βιώσιμης ανάπτυξης·
 - στ) επανεξέταση των κοινοτικών κανόνων όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις με στόχο την καλύτερη ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων στην εφαρμογή τους, τηρουμένου πάντοτε του θεμιτού ανταγωνισμού.
3. Προτεραιότητα θα δοθεί στη βελτιωμένη χρήση των μηχανισμών χρηματοδοτικών ενισχύσεων της Κοινότητας ως μέσου προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης. Αυτό προϋποθέτει μια καλύτερη ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της φύσης, και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτών των μηχανισμών προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα των δράσεων στήριξης από περιβαλλοντική και οικονομική άποψη.
4. Η Κοινότητα θα συνεχίσει τις προσπάθειες για την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνικές και τεχνολογίες στο θέμα της βιωσιμότητας σε τομείς όπως η γεωργία, η επεξεργασία τροφίμων, οι χημικές ουσίες και τα φαρμακευτικά προϊόντα, ο καθαρισμός του περιβάλλοντος και η ανάπτυξη νέων υλικών και ενεργειακών πηγών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 129 της 25. 4. 1997, σ. 14.

Άρθρο 4

Εφαρμογή και επιβολή του νόμου

Η Κοινότητα θα ενισχύσει τις προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα διασφαλίζοντας την καλύτερη εφαρμογή και επιβολή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:

- α) να βελτιωθεί το νομικό πλαίσιο της περιβαλλοντικής πολιτικής με τη θέσπιση συνεκτικότερων και πιο σφαιρικών και ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για ορισμένους τομείς, με την απλούστευση, εφόσον απαιτείται, των νομοθετικών και διοικητικών διαδικασιών και τη χρησιμοποίηση οδηγιών-πλαισίων, καθώς και με έμφαση στη δυνατότητα μεταφοράς και πρακτικής εφαρμογής των μέτρων που θα θεσπιστούν·
- β) να ενταθούν οι προσπάθειες για την εξασφάλιση της καλύτερης συμμόρφωσης των κρατών μελών στην υποχρέωσή τους, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, να υποβάλλουν εκθέσεις, συν τοις άλλοις, μέσω καλύτερου εξορθολογισμού και τυποποίησης της υποχρέωσης αυτής, μέσω της καλύτερης αξιοποίησης των εκθέσεων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς και μέσω της εντατικοποίησης των εργασιών οι οποίες πραγματοποιούνται εντός των επιτροπών διαχείρισης επί των θεμάτων αυτών·
- γ) να τεθεί ως στόχος η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας στη συνεργασία μεταξύ των αρχών των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή και την τήρηση της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα του περιβάλλοντος, συν τοις άλλοις, μέσω του δικτύου επιθεωρητών περιβάλλοντος· στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να αναζητηθεί ο τρόπος επίτευξης καλύτερης διαφάνειας όσον αφορά τις μεθόδους εποπτείας και εφαρμογής της νομοθεσίας στα κράτη μέλη και να ενισχυθούν οι προσπάθειες κοινής συνεργασίας δια του ιδίου δικτύου μέσω πιλοτικών προγραμμάτων και ασκήσεων επί του εδάφους,
- δ) να εξετασθούν εναλλακτικές λύσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας στην επιθεώρηση του περιβάλλοντος στην Ευρώπη επί τη βάση εκθέσεων που θα υποβάλει η Επιτροπή πριν από τη λήξη του προγράμματος όπου θα παρέχεται αξιολόγηση κυρίως της σκοπιμότητας να καθιερωθούν κοινά στοιχεία επιθεώρησης επί τη βάση ελαχίστων προδιαγραφών επιθεώρησης· η Επιτροπή θα δημοσιεύει ετήσια έκθεση σχετικά με τον τομέα του περιβάλλοντος η οποία, μεταξύ άλλων θα εκθέτει λεπτομερώς τις επιδόσεις ως προς την εφαρμογή και την επιβολή της κοινοτικής νομοθεσίας στα κράτη μέλη·
- ε) να μελετηθούν κίνητρα ευρύτερης συμμετοχής του κοινού στην εφαρμογή και τήρηση των περιβαλλοντικών πολιτικών και να εξετασθεί μήπως είναι αναγκαία η βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της επικουρικότητας και τα διαφορετικά νομικά συστήματα των κρατών μελών·
- στ) να ενθαρρύνει, στο πλαίσιο των προτάσεών της για την αναθεώρηση των ισχυουσών νομικών πράξεων και των προτάσεών της για τη θέσπιση νέων στον τομέα του περιβάλλοντος, ρυθμίσεις βάσει των οποίων θα υποχρεώνονται τα κράτη μέλη να θεσπίζουν διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή των περιβαλλοντικών κανόνων

και διατάξεις σχετικά με την επιβολή ποινών σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων αυτών·

- ζ) να εντείνει τις προσπάθειες, τόσο σε επίπεδο Κοινότητας όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, για την αποτελεσματική εφαρμογή των διαδικασιών περί παραβιάσεων της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα του περιβάλλοντος σύμφωνα με τη συνθήκη, και ιδίως τα άρθρα 155 και 171.

Άρθρο 5

Εναισθητοποίηση

Η Κοινότητα τονίζει τη σημασία της επικοινωνίας, της ενημέρωσης, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης ως μέσων εναισθητοποίησης του κοινού απέναντι στα προβλήματα της βιώσιμης ανάπτυξης και την αλλαγή της συμπεριφοράς σε όλους τους τομείς της κοινωνίας. Η Κοινότητα θα εντείνει τις προσπάθειές της ώστε να βελτιώσει περαιτέρω το επίπεδο εναισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών της σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.

Οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:

- α) η πρόσβαση στις πληροφορίες για την κατάσταση του περιβάλλοντος και την εφαρμογή της κοινοτικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας·
- β) η προώθηση της ενσωμάτωσης της έννοιας της βιώσιμης ανάπτυξης στα κοινοτικά προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- γ) η ενθάρρυνση περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα σχετικά επίπεδα, μεταξύ άλλων ως συμβολή στην αλλαγή της ατομικής συμπεριφοράς προς την κατεύθυνση μιας πιο βιώσιμης ανάπτυξης·
- δ) η βέλτιστη αξιοποίηση του συστήματος για τη συνεχή αξιολόγηση και τη δέουσα δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των σχεδίων του προγράμματος LIFE, τόσο στον τομέα της προστασίας της φύσης όσο και σε άλλους περιβαλλοντικούς τομείς·
- ε) η συλλογή και ευρύτερη διάδοση των πληροφοριών και των γνώσεων όσον αφορά τη σχέση που υφίσταται ανάμεσα στην κατάσταση του περιβάλλοντος και τη δημόσια υγεία·
- στ) η περαιτέρω προώθηση της «πράσινης διαχείρισης» εντός των θεσμικών οργάνων της Κοινότητας και η διευκόλυνση της ανταλλαγής των βέλτιστων πρακτικών, της πρόσβασης στις σχετικές πληροφορίες και της κατά το δυνατόν ευρύτερης διάδοσης αυτών·
- ζ) η προώθηση της στενής συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στον τομέα της επικοινωνίας και ενημέρωσης σε περιβαλλοντικά θέματα· η ανάπτυξη μιας κοινοτικής στρατηγικής επικοινωνίας σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων με την αξιοποίηση των υφιστάμενων πρωτοβουλιών συνεργασίας·
- η) η διευκόλυνση του καταναλωτή να λαμβάνει υπόψη περιβαλλοντικά κριτήρια, μέσω της οικοσήμανσης και της παροχής περιβαλλοντικών πληροφοριών επί των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των χημικών ουσιών·

- 9) η ενθάρρυνση των χρηματοοικονομικών οργανισμών, όπως οι τράπεζες και οι ασφαλιστικές εταιρείες, να ενσωματώνουν περιβαλλοντικές παραμέτρους στις συναλλαγές τους.

Άρθρο 6

Διεθνής συνεργασία

Αναγνωρίζοντας τον διασυννοριακό χαρακτήρα που έχουν τα σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα, και λαμβάνοντας υπόψη τις μεγάλες προοπτικές που διαθέτει η Κοινότητα να καταστεί κινητήριος δύναμη για την περαιτέρω ανάπτυξη της διεθνούς νομοθεσίας για το περιβάλλον, η Κοινότητα θα επιδιώξει να αναβαθμίσει το ρόλο της και να αναλάβει ηγετική δράση, ιδίως όσον αφορά τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει σε διεθνές επίπεδο στο πλαίσιο των συμβάσεων και των πρωτοκόλλων που έχει συνάψει.

Αυτό συνεπάγεται ειδικότερα μια ενισχυμένη συνεργασία με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της Μεσογείου, ενίσχυση του ρόλου της απέναντι στα περιβαλλοντικά ζητήματα όπως αυτά προσδιορίζονται στην Ατζέντα 21 καθώς και απέναντι στη διμερή και πολυμερή συνεργασία σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.

Η Κοινότητα οφείλει να διασφαλίσει ότι αυτή αποτελεί κινητήριο δύναμη στις μελλοντικές εργασίες που εντάσσονται στο πλαίσιο των συμβάσεων σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις κλιματικές μεταβολές, και ότι η Κοινότητα θα αναλάβει ηγετικό ρόλο στις διεθνείς προσπάθειες καθορισμού ενός νομικά δεσμευτικού ρυθμιστικού συστήματος για τους ανθεκτικούς οργανικούς ρίπους (POP).

1. Όσον αφορά την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:

- α) η περαιτέρω ανάπτυξη μιας συνολικής προσέγγισης των περιβαλλοντικών ζητημάτων στο πλαίσιο της προετοιμασίας των υποψηφίων προς ένταξη συνδεδεμένων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης· η Κοινότητα, μέσω της συνεργασίας σε τεχνικό και διοικητικό επίπεδο και μέσω χρηματοοικονομικών ενισχύσεων, δεσμεύεται να βοηθήσει τις χώρες που έχουν υποβάλει αίτηση προσχώρησης να επιτύχουν το απαιτούμενο επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος έως τη στιγμή της ένταξής τους. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να δίδεται μεγαλύτερη προτεραιότητα στην κατάρτιση και εφαρμογή περιβαλλοντικών προγραμμάτων δράσεως για κάθε μια από τις χώρες αυτές με την προοπτική της πιθανής ένταξής τους στην Κοινότητα·
- β) η συνέχιση της συνεργασίας με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και η προώθηση της μεταξύ τους συνεργασίας στον τομέα αυτό, μέσα στο πλαίσιο που προβλέπεται από τις ευρωπαϊκές συμφωνίες. Αυτό συνεπάγεται ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα των μέτρων για την κατάρτιση και τη δημιουργία υποδομής, συνέχιση της χρηματοδοτικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής βοήθειας ειδικά όσον αφορά την προσέγγιση, την

εφαρμογή και την τήρηση της νομοθεσίας, επενδυτική στήριξη της περιβαλλοντικής υποδομής και συνεργασία για καλύτερη περιβαλλοντική πρακτική, μεταξύ άλλων μέσω της μεταφοράς τεχνολογίας.

2. Όσον αφορά τις μεσογειακές χώρες και τη λεκάνη της Μεσογείου, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:

- α) η ανάπτυξη, στο πλαίσιο της διακήρυξης της Βαρκελώνης του Νοεμβρίου 1995, μίας περιφερειακής προσέγγισης μέσω του τακτικού διαλόγου, μεταξύ άλλων μέσω υπουργικών διασκέψεων, και της ευρύτερης και βελτιωμένης συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά τη χρηματοδοτική και τεχνική βοήθεια·
- β) η κατάρτιση βραχυπρόθεσμου και μεσοπρόθεσμου προγράμματος δράσεων προτεραιότητας για τη λεκάνη της Μεσογείου και η δημιουργία ενός μηχανισμού ελέγχου της εκτέλεσής του.

3. Όσον αφορά τη Βαλτική, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι να ενισχυθεί η συνεργασία για θέματα περιβάλλοντος εντός των υφιστάμενων περιφερειακών πλαισίων και να προωθηθεί ο συντονισμός των σχετικών πόρων προς υποστήριξη των δραστηριοτήτων της επιτροπής του Ελσίνκι (HELCOM) και, ιδίως, η εφαρμογή του κοινού συνολικού προγράμματος περιβαλλοντικής δράσης.

4. Όσον αφορά την διαδικασία του Ρίο, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι να εξασφαλισθεί η ενεργός συμμετοχή της Κοινότητας στην διαδικασία και στην παρακολούθηση της ειδικής συνόδου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για το 1997 και, μεταξύ άλλων, η συμβολή:

- α) στην ενίσχυση της σύμβασης-πλαίσιο για τις κλιματικές μεταβολές, σύμφωνα με την εντολή του Βερολίνου και τις μετέπειτα αποφάσεις·
- β) στην εκπόνηση της σύμβασης για τη βιοποικιλότητα, καθώς και την προώθηση των εθνικών στρατηγικών εφαρμογής και έγκαιρης κατάρτισης του πρωτοκόλλου για τη βιολογική ασφάλεια·
- γ) στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στο πλαίσιο της σύμβασης για την καταπολέμηση της απερίωμης.

5. Όσον αφορά άλλα διεθνή περιβαλλοντικά θέματα οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:

- α) η αναθεώρηση της πολιτικής όσον αφορά την ένταξη της βιώσιμης ανάπτυξης στην εκτέλεση της 4ης σύμβασης ΑΚΕ-ΕΚ, η αξιολόγηση της συνολικής κοινωνικής αναπτυξιακής βοήθειας ώστε να εξασφαλισθεί ότι εφαρμόζονται τα συστήματα περιβαλλοντικής εκτίμησης·
- β) η ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνιστώσας στα πλαίσια της συνεργασίας με τα νέα ανεξάρτητα κράτη, με επίκεντρο τα μέτρα για την κατάρτιση και τη δημιουργία υποδομής και την τεχνική βοήθεια στο πλαίσιο του προγράμματος TACIS·

- γ) η ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνιστώσας στο πλαίσιο της συνεργασίας με χώρες της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 443/92 του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992, περί χρηματοδοτικής και τεχνικής βοήθειας καθώς και οικονομικής συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας⁽¹⁾, και με τις γενικές κατευθύνσεις για τη συνεργασία μεταξύ της Κοινότητας και των εν λόγω περιφερειών·
- δ) η προώθηση της ενεργού συμμετοχής σε περιφερειακές διασκέψεις και συνθήκες στην Ευρώπη και της διαδικασίας «Περιβάλλον για την Ευρώπη»·
- ε) η υποστήριξη των διεθνών εργασιών στον τομέα των δεικτών βιώσιμης ανάπτυξης·
- στ) η θέσπιση αυστηρότερων διατάξεων για την τήρηση και την διευθέτηση των διαφορών κατά την αναθεώρηση των διεθνών συμφωνιών·
- ζ) η ενεργός συμμετοχή στη διαπραγμάτευση ενός νομικώς δεσμευτικού κειμένου για τη διαδικασία της «συναίνεσης μετά από προηγούμενη ενημέρωση» όσον αφορά το εμπόριο ορισμένων επικινδύνων χημικών ουσιών και παρασιτοκτόνων.
6. Όσον αφορά το εμπόριο και το περιβάλλον, οι στόχοι προτεραιότητας της Κοινότητας είναι:
- α) η αναζήτηση της εξασφάλισης ότι οι κανόνες του ΔΟΕ, οι κανονισμοί και οι διαδικασίες θα παρέχουν προτεραιότητα στην ανάγκη προώθησης υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας, ιδίως όσον αφορά τις γενικές διατάξεις·
- β) η ενεργός συμμετοχή στις διεθνείς συζητήσεις, κυρίως στα πλαίσια του ΠΟΕ, για θέματα εμπορίου και περιβάλλοντος, όπου η Κοινότητα, σύμφωνα με το γενικό στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης, θα προωθήσει μια ισορροπημένη προσέγγιση των αντίστοιχων προβλημάτων περιβάλλοντος και εμπορίας η οποία θα επικεντρώνεται στην ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών απαιτήσεων στο σύστημα πολυμερών εμπορικών συναλλαγών·
- γ) η κατά προτίμηση εξεύρεση πολύπλευρων λύσεων στα προβλήματα εμπορίου και περιβάλλοντος, τηρώντας τις αρχές που διέπουν το περιβάλλον και το εμπόριο και προωθώντας τη διαφάνεια στον καθορισμό και την εφαρμογή των περιβαλλοντικών μέτρων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα νέα μέσα της περιβαλλοντικής πολιτικής.

ΜΕΡΟΣ 2

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΟΘΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΠΡΟΣΟΧΗ

⁽¹⁾ ΕΕ L 52 της 27. 2. 1992, σ. 1.

Άρθρο 7

Βελτίωση της δάσης της περιβαλλοντικής πολιτικής

Η Κοινότητα μεριμνά ώστε η περιβαλλοντική πολιτική της να βασίζεται σε αξιόπιστα και συγκρίσιμα στοιχεία, στατιστικές και δείκτες, σε ορθές επιστημονικές πληροφορίες και σε εκτίμηση του κόστους και των ωφελειών που μπορούν να προκύψουν από τη δράση ή τη μη δράση. Η Κοινότητα εξασφαλίζει το συντονισμό και τη συνεργασία με τα αρμόδια κοινοτικά όργανα και φορείς και συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς σε διεθνές επίπεδο. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος διαδραματίζει σημαντικό ρόλο κατά την παρακολούθηση και την αναφορά της κατάστασης του περιβάλλοντος.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί:

- α) στον εντοπισμό και την κάλυψη ελλείψεων των υφιστάμενων βασικών στατιστικών στοιχείων για το περιβάλλον, στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής συνιστώσας στα στοιχεία και τις στατιστικές άλλων πολιτικών, και στην εξασφάλιση της πρόσβασης στα στοιχεία αυτά·
- β) στην προώθηση της ανάπτυξης περιβαλλοντικών δεικτών, δεικτών επιδόσεων όλων των σχετικών θεμάτων πολιτικής, καθώς και δεικτών βιώσιμης ανάπτυξης ως σημείων αναφοράς για τη μέτρηση της προόδου προς τη βιώσιμη ανάπτυξη και ως δάσης για τον καθορισμό γενικών και επιχειρησιακών στόχων·
- γ) στη βελτίωση του συντονισμού κατά την ανάπτυξη και την εξασφάλιση αμοιβαίας ανάδρασης μεταξύ της επιστημονικής έρευνας, των αναπτυξιακών πολιτικών και της περιβαλλοντικής πολιτικής·
- δ) στην περαιτέρω διάδοση αξιολόγησης για το περιβάλλον της χρήσης τεχνικών οικονομικής αξιολόγησης (τεχνικές οικονομικής αποδοτικότητας, ανάλυσης κόστους/ωφελείας και επιπτώσεων της επιχειρηματικής δράσης)·
- ε) στην ανάπτυξη βοηθητικών ή «δουροφορικών λογαριασμών» στο πλαίσιο των εθνικών λογαριασμών ως πρώτο βήμα προς την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής συνιστώσας στις εθνικές λογιστικές αντιλήψεις και πρακτικές των κρατών μελών και της Κοινότητας με στόχο την κατάρτιση ενός συνεκτικού συστήματος «πράσινων» εθνικών λογαριασμών μέχρι το 1999.

Άρθρο 8

Αυτοσυντηρούμενες μορφές παραγωγής και κατανάλωσης

Η Κοινότητα θα αναπτύξει περαιτέρω τη δράση της για τη διευκόλυνση και την ενίσχυση της καινοτομίας στη βιομηχανία σε σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη και θα προωθήσει την ευαισθητοποίηση και την αλλαγή συμπεριφοράς της βιομηχανίας και των καταναλωτών, με στόχο την επίτευξη πλέον αυτοσυντηρούμενων μορφών παραγωγής και κατανάλωσης.

Άρθρο 9

Συνυπευθυνότητα και σύμπραξη

Η Κοινότητα θα ενθαρρύνει πρακτικές μεθόδους για τη βελτίωση των προσεγγίσεων που βασίζονται σε κοινή

δράση και σύμπραξη ώστε να εξασφαλιστεί η βιώσιμη ανάπτυξη. Η Κοινότητα θα αναπτύξει καλύτερα μέσα διαλόγου με τους ενδιαφερόμενους φορείς και θα εξασφαλίσει τη συμμετοχή τους στην προετοιμασία των πολιτικών και των δράσεων της Κοινότητας.

Άρθρο 10

Προώθηση τοπικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών

Η Κοινότητα θα ενθαρρύνει περαιτέρω τις τοπικές και περιφερειακές δραστηριότητες για θέματα ζωτικής σημασίας για την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης.

Προς το σκοπό αυτόν, ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί:

- α) στην προώθηση της χωροταξίας ως μέσου για τη διευκόλυνση της βιώσιμης ανάπτυξης, στην πρόωξη του προγράμματος «Ευρώπη 200+», και στην υποβοήθηση της ανάπτυξης της προοπτικής ερωπαϊκής χωροταξιακής ανάπτυξης ως βάσης για την επίτευξη συναίνεσης μεταξύ των αρμοδίων, μεταξύ άλλων, σε σχέση με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των τομεακών αναπτυξιακών πολιτικών·
- β) στην ανάπτυξη συγκροτημένης προσέγγισης των προβλημάτων των πόλεων, με ιδιαίτερη έμφαση στη βοήθεια που απαιτείται για την υποστήριξη των δράσεων που αναλαμβάνουν οι τοπικές αρχές κατ' εφαρμογή του προγράμματος και του τοπικού προγράμματος δράσης «21ος αιώνας»·
- γ) στην προώθηση της ανταλλαγής εμπειριών μεταξύ τοπικών αρχών σε σχέση με βιώσιμες πρωτοβουλίες στον τομέα των μεταφορών·
- δ) στην ανάπτυξη ενός προγράμματος επίδειξης για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών ώστε να καταδειχθεί η συμβολή των βελτιωμένων μηχανισμών ενημέρωσης και συνεννόησης στην υλοποίηση της βιώσιμης ανάπτυξης, και στον προσδιορισμό των αναγκών για περαιτέρω δράση σε κοινοτικό και άλλα επίπεδα·
- ε) στην ανάπτυξη στρατηγικής για να ενθαρρυνθούν οι τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης και απασχόλησης να συμβάλουν στη διατήρηση του φυσικού χώρου, ενδεχομένως με την υποστήριξη των διαθρωπτικών ταμείων·
- στ) στην ενθάρρυνση μέτρων σε ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με τη σύμβαση για την καταπολέμηση της απερίημωσης, τα οποία αποσκοπούν στη μείωση του φαινομένου αυτού μέσω διαχειριστικής πολιτικής και ορθολογικής χρήσης των φυσικών πόρων καθώς και μέσω της καλύτερης διάδοσης των πληροφοριών και του συντονισμού των συνεχιζόμενων δράσεων.

Άρθρο 11

Περιβαλλοντικά θέματα

Η Κοινότητα θα αναπτύξει περαιτέρω τις πολιτικές της στα περιβαλλοντικά θέματα του προγράμματος βάσει υψηλών προτύπων περιβαλλοντικής προστασίας, και, όσον αφορά τα θέματα αυτά, θα επικεντρώσει ιδιαίτερα τις εργασίες της

στις δράσεις που μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικότερα σε κοινοτικό επίπεδο.

1. Όσον αφορά τις κλιματικές μεταβολές και τη μείωση του στρώματος του όζοντος, η Κοινότητα θα εντείνει τις προσπάθειές της για να εκπληρωθούν οι στόχοι της συμβάσεως για τη μεταβολή του κλίματος του πλανήτη και του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί:

- α) στις πολιτικές και τα μέτρα που απαιτούνται, σύμφωνα με την εντολή του Βερολίνου, για την επίτευξη των στόχων για τη μείωση του διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και άλλων αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, όπως είναι το 2005, το 2010 και το 2020·
 - β) στην ενίσχυση των κοινοτικών μέτρων ελέγχου των ουσιών που μειώνουν τη στεινότητα του όζοντος, και στην ενίσχυση της έρευνας για την εξεύρεση κατάλληλων υποκαταστάτων για τις ουσίες αυτές·
2. Όσον αφορά την οξίνιση και την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί:
 - α) στην ανάπτυξη και την εφαρμογή στρατηγικής με στόχο να μην σημειώνεται υπέρβαση των κρίσιμων συγκεντρώσεων σε ό,τι αφορά την έκθεση σε ατμοσφαιρικούς ρύπους που προκαλούν οξίνιση, ευτροφισμό και φωτοχημικές αντιδράσεις·
 - β) στην καθιέρωση ή τροποποίηση των ποιοτικών στόχων για συγκεκριμένους ρύπους, εξασφαλίζοντας ότι δεν θα παρατηρείται υπέρβαση των επικινδύνων για τα οικοσυστήματα φορτία/επίπεδα ρύπων, καθώς και στην ανάπτυξη κοινών διαδικασιών εκτίμησης και παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα.
 3. Όσον αφορά την προστασία των υδάτινων πόρων, ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην ανάπτυξη σφαιρικού πλαισίου που θα περιλαμβάνει ολοκληρωμένο προγραμματισμό και διαχείριση των υπόγειων και επιφανειακών υδάτινων πόρων και θα εστιάζεται τόσο στις ποσοτικές όσο και στις ποιοτικές πτυχές. Επιπλέον, το πλαίσιο αυτό θα συμβάλει στη βιώσιμη διαχείριση των θαλασσών που δρέχουν την Ευρώπη.
 4. Όσον αφορά την διαχείριση των αποβλήτων, η Κοινότητα θα λάβει μέτρα για να αναπροσαρμόσει και να αναπτύξει τη στρατηγική της λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 1996 ⁽¹⁾ και το ψήφισμα του Συμβουλίου της 24ης Φεβρουαρίου 1997 ⁽²⁾ συμπεριλαμβανομένης και της ιεραρχικής σειράς που προτείνουν, και στο πλαίσιο της σχετικής νομοθεσίας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 362 της 2. 12. 1996, σ. 241.

⁽²⁾ ΕΕ C 76 της 11. 3. 1997, σ. 1.

5. Όσον αφορά την ηχορύπανση, ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην ανάπτυξη προγράμματος για την μείωση της ηχορύπανσης, το οποίο να μπορεί να αντιμετωπίζει σφαιρικά τα ζητήματα που αφορούν την ενημέρωση του κοινού, την εκπόνηση κοινών δεικτών ηχορύπανσης, καθώς και τους στόχους σχετικά με την ποιότητα του ήχου και τις εκπομπές θορύβου από τα προϊόντα.
6. Όσον αφορά την προστασία της φύσης και την βιοποικιλότητα, η Κοινότητα θα αναπτύξει στρατηγική για την προάσπιση και την βιώσιμη εκμετάλλευση της βιοποικιλότητας στο πλαίσιο συναφών τομεακών ή πολυτομεακών σχεδίων, προγραμμάτων και πολιτικών και, στο πλαίσιο της εφαρμογής των λοιπών πολιτικών της, θα εξασφαλίσει την πλήρη ενσωμάτωση των πτυχών που αφορούν την προστασία της φύσης και την βιοποικιλότητα. Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή νέων μεταρρυθμίσεων, η Κοινότητα θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι θα γίνεται εκτίμηση των επιπτώσεών τους στην βιοποικιλότητα. Θα ληφθεί ιδιαίτερος υπόψη η μέθοδος της απόσυρσης γαιών από την καλλιέργεια για την αναδημιουργία μονίμων βιοτόπων. Θα εξετασθούν με ιδιαίτερη προσοχή οι μεταναστευτικοί διάδρομοι και ο ρόλος που διαδραματίζουν οι ενδιάμεσες ζώνες στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικτύου των προστατευμένων ζωνών (Natura 2000) και στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας⁽¹⁾.
7. Όσον αφορά την διαχείριση κινδύνων και ατυχημάτων, ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί:
- α) στην αναθεώρηση των ισχυουσών διατάξεων όσον αφορά την εξαγωγή και την εισαγωγή επικίνδυνων χημικών ουσιών, κυρίως δε σε σχέση με την αρχή της συναίνεσης κατόπιν ενημέρωσης·
 - β) στη δημιουργία πρόσθετων μέτρων στον τομέα των παρασιτοκτόνων που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και σε άλλους τομείς, με σκοπό την εξασφάλιση της βιώσιμης χρήσης τους·
 - γ) στην περαιτέρω επεξεργασία πολιτικών κατευθύνσεων για την πλήρη εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων στην Agenda 21 ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η δράση για την υποκατάσταση ή τη σταδιακή κατάργηση των επικίνδυνων χημικών ουσιών και να δελτιωθεί το σύστημα της ασφαλούς διαχείρισης όλων των επικίνδυνων χημικών ουσιών·
 - δ) στην κατάρτιση σχεδίου δράσεως για την επίσπευση της διαδικασίας για την αξιολόγηση των κινδύνων που προέρχονται από τις επικίνδυνες ουσίες οι οποίες συγκαταλέγονται στον κατάλογο EINECS, με προτεραιότητα στις πλέον επικίνδυνες εξ αυτών·
 - ε) στην περαιτέρω αναθεώρηση του ρυθμιστικού πλαισίου που καθορίζει τις προδιαγραφές για τις νέες τεχνολογίες.
8. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, η Κοινότητα πρόκειται να πραγματοποιήσει ορισμένα θετικά βήματα για τη μείωση κατά 50 % του αριθμού των σπονδυλωτών ζώων που χρησιμοποιούνται για πειράματα έως το 2000 και να διατεθούν στατιστικές πληροφορίες όσον αφορά τα πειράματα με ζώα, ιδίως δε όσον αφορά την χρησιμοποίηση πιθήκων, με τη βραχυπρόθεσμη προοπτική να απαγορευθεί η χρησιμοποίηση άγριων πιθήκων που έχουν αιχμαλωτισθεί.
9. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην εξέταση της τέταρτης εκθέσεως που υπέβαλε η Επιτροπή προς το Συμβούλιο σχετικά με την κατάσταση και τις προοπτικές στον τομέα της διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
10. Υπό το πρίσμα της αναθεώρησης της υφιστάμενης κοινοτικής νομοθεσίας η οποία προβλέπεται να πραγματοποιηθεί πριν τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με την πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, και ιδίως τα άρθρα 69, 84 και 112 αντιστοίχως, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν υπόψη την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει έκθεση όσον αφορά τα αποτελέσματα της αναθεώρησης, τα μέτρα τα οποία κρίνει ότι είναι απαραίτητο να ληφθούν και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις αυτών στις νομοθεσίες άλλων τομέων καθώς και στο πρόγραμμα.

Βρυξέλλες, 24 Σεπτεμβρίου 1998

Για το Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. M. GIL-ROBLES

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. FARNLEITNER

⁽¹⁾ ΕΕ L 206 της 22. 7. 1992, σ. 7· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 97/62/ΕΚ (ΕΕ L 305 της 8. 11. 1997, σ. 42).

(1)

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) (για τη γεωργία) όσον αφορά τις προτάσεις της για την ΚΓΠ

Στις προτάσεις που περιέχονται στην Ατζέντα 2000, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι είναι σκόπιμο να δοθεί νέα ώθηση στην ΚΓΠ και να αντικατοπτρισθεί και στις άλλες κοινοτικές πολιτικές η ενσωμάτωση των απαιτήσεων που συνεπάγεται η προστασία του περιβάλλοντος. Οι προτάσεις της Επιτροπής για τη μεταρρύθμιση της γεωργικής πολιτικής της ΕΕ παρέχουν μία ολοκληρωμένη προσέγγιση και έχουν εκπονηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται ότι το ευρωπαϊκό πρότυπο για τη γεωργία μπορεί να αποκτήσει μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα με αποτέλεσμα να μην ωφεληθεί μόνον ο κλάδος της γεωργίας αλλά και οι καταναλωτές, ο τομέας της απασχόλησης, το περιβάλλον και η κοινωνία στο σύνολό της.

Οι προτάσεις της Επιτροπής παρέχουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, η οποία περιλαμβάνει:

- ενισχυμένο πυλώνα για την αγροτική ανάπτυξη ο οποίος μελλοντικά πρόκειται να ενδυναμωθεί ακόμη περισσότερο και θα συμπεριλάβει ενισχυμένα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα ως υποχρεωτικά στοιχεία των περιφερειακών προγραμμάτων, τοπική στήριξη για την επίτευξη βιώσιμης γεωργίας στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές, δασοκομικά μέτρα στα οποία θα περιέχονται πρακτικές βιώσιμης διαχείρισης των δασικών πόρων και περιβαλλοντική αγωγή,
- προϋπολογισμό για τα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα μπορεί να αυξηθεί, συγκεκριμένα μέσω των πόρων που διατίθενται από τη μείωση των ενισχύσεων που συνδέονται με περιβαλλοντικές προϋποθέσεις,
- περαιτέρω μείωση των τιμών στήριξης της αγοράς η οποία αντισταθμίζεται με αύξηση σε άμεσες πληρωμές.

Σύμφωνα με αυτές τις προτάσεις, τα κράτη μέλη θα δεσμεύονται με την ανάληψη περιβαλλοντικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αφορούν την προστασία της βιοποικιλότητας, των υπογείων υδάτων του πόσιμου ύδατος και της υπαίθρου. Για την εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης, τα κράτη μέλη διαθέτουν τρεις εναλλακτικές λύσεις:

- τα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα στο πλαίσιο των αγροτικών προγραμμάτων,
- την υποχρεωτική νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος, η εφαρμογή της οποίας μπορεί να στηριχθεί με τη μείωση των άμεσων πληρωμών σε περίπτωση μη τήρησης των περιβαλλοντικών προϋποθέσεων από τους ενδιαφερόμενους αποδέκτες,
- τις ειδικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις που αποτελούν προϋπόθεση για την είσπραξη των άμεσων πληρωμών κατ' εφαρμογήν των οργάνωσεων των αγορών.

Στους τομείς του βοείου κρέατος και των γαλακτοκομικών προϊόντων καθιερώνονται εθνικά χρηματοδοτικά πλαίσια για το τμήμα των πληρωμών που έχει σχέση με περιβαλλοντικές προδιαγραφές. Επιπλέον, η πριμοδότηση εκτατικοποίησης θα μπορούσε, υπό αυστηρότερες συνθήκες, να καταστεί αποτελεσματικότερη.

Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι η μεταρρύθμιση αυτή, όταν θα εγκριθεί, θα προετοιμάσει το έδαφος για πιο βιώσιμες μορφές γεωργίας και ανάπτυξης της υπαίθρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

(2)

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 2 παράγραφος 4 στοιχείο δ) όσον αφορά την ευθύνη για το περιβάλλον

Σύμφωνα με το πρόγραμμα εργασίας, η Επιτροπή θα εκδώσει σύντομα λευκό βιβλίο σχετικά με την ευθύνη για το περιβάλλον. Αυτό το λευκό βιβλίο θα εξετάζει κατά πόσο απαιτείται νομοθετική δράση σε κοινοτικό επίπεδο στον τομέα αυτόν, ιδίως υπό μορφήν εκδόσεως οδηγίας πλαισίου.

(3)

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχεία δ) έως ζ) όσον αφορά την επιβολή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας

Η Επιτροπή θα παράσχει αναλυτικές λεπτομέρειες σχετικά με τις επιδόσεις των κρατών μελών ως προς την εφαρμογή και την επιβολή της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα του περιβάλλοντος τόσο στο σχετικό διεξοδικό κεφάλαιο και τα επισυναπτόμενα στοιχεία στην ετήσια έκθεση ελέγχου της εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, όσο και στην ετήσια επισκόπηση για το περιβάλλον. Οι αναλυτικές λεπτομέρειες θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, πληροφορίες για τον αριθμό των καταγγελιών που έχουν παραληφθεί, τον αριθμό των υποθέσεων που εξέτασε η Επιτροπή, τον αριθμό των υποθέσεων που έχουν αχθεί ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τις αποφάσεις που εξέδωσε το Δικαστήριο και την έμπρακτη συνέχιση με τη δράση που ανέλαβε η Επιτροπή.

(4)

Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 11 παράγραφος 4 όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων

Η Επιτροπή θα επιδιώξει την περαιτέρω ανάπτυξη κοινοτικής ιεράρχησης των αρχών για τη διαχείριση των αποβλήτων και κατά την εξέταση των πρωτοβουλιών θα τηρεί τη βέλτιστη χρήση αυτής της ιεράρχησης.
